

Samrådsredogörelse

som tillhör Översiktsplan 2030,
Oxelösunds kommun, Södermanlands län

Oxelösund 2030

Samråd för översiktsplanen *Oxelösund 2030* genomfördes sommaren 2017 under 3 månader. Handlingarna har funnits uppsatta på kommunens bibliotek Koordinaten, kommunhusets entré, på kommunens hemsida samt på översiktsplan.nu.

Underrättelse om samråd har även sänts till berörda föreningar och myndigheter.

Samrådsredogörelsen redovisar inkomna synpunkter under samrådet från allmänhet, myndigheter och övriga. Denna samrådsredogörelse har sammanfattats. Detta innebär att fullständiga yttranden har kortats ner och besvarats. För att få tillgång till fullständiga yttranden, kontakta Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, Planenheten.

Inkomna synpunkter

I de fall synpunkter har framförts om planförslaget kommenteras detta med ett ställningstagande inför fortsatt arbete. Synpunkterna är markerade fetstilt och svar på dessa är markerade i kursiv text. Vissa synpunkter är inte besvarade då de är av mer konstaterande karaktär.

Om långa samrådsyttranden har inkommit har ansvarig handläggare sammanställt en kortare version som sammanfattar huvuddragen i de inkomna synpunkterna.

Yttranden från privatpersoner

De yttranden som inkommit från privatpersoner är sammanfattade och uppdelade i ämnesområden.

Trafik, gator och park

Stäng av den ena vägen på Esplanaden och ordna parkeringar. Gångstråk mellan Oxelögatan och Föreningsgatan i gräsytan i mitten.

Svar: Synpunkten är delvis tillgodosedd. Under rubriken "Stråk och infrastruktur" föreslår kommunen att breda gator kan smalnas av för att skapa en levande gatumiljö.

Transporter mellan hamnen och Stegeludden är riskfyllda och har negativ inverkan på närboende. Söderkvists väg ska stängas av för trafik till Stegeludden.

Svar: Synpunkten är tyvärr inte en fråga för översiktsplanen.

Parksoffor på Peterslunds äng.

Svar: Synpunkten är tyvärr inte en fråga för översiktsplanen. Däremot överlämnas synpunkten till ansvarig enhet för Oxelösunds parkfrågor.

Undersök möjligheterna att återuppta persontrafik på TGOJ-banan.

Svar: Synpunkten är tillgodosedd i översiktsplanen. Läs mer under rubriken "Kollektivtrafik".

Cykel- och gångvägen mellan Frösäng och Vivestavägen ska finnas kvar.

Svar: Synpunkten beaktas i framtida arbete med utveckling i området mellan Vivestavägen och Frösäng.

Gräv fram den gamla ån på Frösängs gärde, det kan bli en fin park.

Svar: Synpunkten beaktas i framtida arbete med gestaltning av Frösängs gärde.

Plantera mer träd på torget.

Svar: Synpunkten är tyvärr inte en fråga för översiktsplanen. Däremot beaktas synpunkten i framtida arbete med centrumutveckling.

Placera ut farthinder på Baravägen. De flesta överstiger 40 km/timme.

Svar: Synpunkten är tyvärr inte en fråga för översiktsplanen. Däremot överlämnas synpunkten till ansvarig enhet för Oxelösunds trafikfrågor.

Park med ytor för gräs & lek/spel/träning istället för ICA-parkeringen.

Svar: Synpunkten beaktas i framtida arbete med centrumutveckling.

Ytor som möjliggör spontan lek/sport i centrum.

Svar: Synpunkten är delvis tillgodosedd. Översiktsplanen pekar ut Frösängs gårde som ett rekreativsområde med möjlighet till spontan lek och aktiviteter. Se områdesspecifik information för Frösängs gårde i områdesanvändningskartan under "Ställningstaganden".

Fler träd till centrum likt längs med Torggatan.

Svar: Synpunkten är tyvärr inte en fråga för översiktsplanen. Däremot beaktas synpunkten i framtida arbete med centrumutveckling.

Friluftsliv, turism och småbåtshamnar

Bevara (och utveckla) Stenvikshamnen, tydligt ställningstagande i översiktsplanen önskas.

Svar: Vad gäller Stenvikshamnens utveckling hänvisas frågan till den utredning som för tillfället pågår om vilken funktion platsen ska ha i framtiden. Då utredningen och arbetet redan är pågående bedöms dessa synpunkter tyvärr inte vara en fråga för översiktsplanen.

Begränsa extrema motorbåtars framfart för en aktiv paddelmiljö. Kommunen bör engagera sig för att utveckla kajakpaddling med kajakbrygga och kajakförvaring i dagens hamnar.

Svar: Vad gäller extrema motorbåtars framfart är detta tyvärr ingen fråga för översiktsplanen. Däremot överlämnas synpunkten till ansvarig enhet för Oxelösunds vattenfrågor.

Villavagnspark

Svar: Synpunkten är ej beaktad i översiktsplanen. Kommunen anser att den campingmöjlighet som erbjuds i Oxelösund idag täcker det behovet som finns. Synpunkten kan komma att beaktas i framtida arbete kring frågor som rör turism.

Oxelösund bör profilera sig som sjö- och vattenstad. Fler turbåtar och marknadsför Jogersö

Svar: Vad gäller synpunkten om fler turbåtar är denna tillgodosedd i det fördjupade översiktsplaneförslaget för "Oxelösunds skärgård 2030". Vad gäller synpunkten om att marknadsföra Jogersö samt profilera Oxelösund som en sjö- och vattenstad beaktas denna i framtida arbete med turism och marknadsföring.

Bangolf vid Läget.

Dans på onsdagar i Gästhamnen.

Veteranbåtsutställning i (Gäst)hamnen.

Säljstånd vid Färjeläget på sommaren typ friggebodar.

Svar: Samtliga av dessa synpunkter beaktas i framtida arbete med Gästhamnsområdet. Vad gäller dans överlämnas synpunkten till ansvarig enhet för Oxelösunds turistfrågor.

Miljö och natur

Kommunens problem med sot och damm är dåligt beskrivet.

Svar: Kommunen har bedömt att det inte är en fråga för översiktsplanen.

Inrätta naturreservat i skärgården.

Svar: Synpunkten är tillgodosedd i det fördjupade översiktsplaneförslaget för "Oxelösunds skärgård 2030". I planförslaget föreslås att naturreservat ska upprättas på Bjurshalsen och Stora Äpskäer.

Positivt att kommunen vill värna den fina miljön.

Vad är planerna för Sjöängen?

Svar: Se områdesanvändningskartan under "Ställningstaganden" i dokumentet för mer information om områdesspecifika riktlinjer.

Sjöängen bör bibehållas som rekreationsområde. Översvämningsrisken bör beaktas.

Svar: Synpunkten om Sjöängsområdet som rekreationsområde är delvis tillgodosedd då detta område är utmarkerat som grönområde i områdesanvändningskartan under "Ställningstaganden". Detta i och med översvämningsrisken.

Området runt Sjöängen bör öppnas upp genom slyröjning.

Svar: Synpunkten är tyvärr inte en fråga för översiktsplanen. Däremot överlämnas synpunkten till ansvarig enhet för Oxelösunds naturvårdsfrågor.

Byggnation och bostäder

LSS-bostäder i Sunda centrum.

Svar: Synpunkten beaktas i framtida arbete med centrumutveckling av Sunda centrum.

Bygg bostäder i gamla Järnvägsstationsbyggnaden.

Bygg enkla och billiga bostäder vid gamla kolonilotterna i Bara, för äldre eller ungdomar.

Svar: Båda dessa synpunkter beaktas i framtida arbete med bostadsfrågor. Synpunkterna berör både bostadsförsörjning, förtätning och centrumutveckling.

Inga 24-våningshus i Oxelösund, max 7 våningar på Villabacken.

Svar: Synpunkten är tyvärr inte en fråga för översiktsplanen. Synpunkten hänvisas till gällande detaljplan för Villabacken.

Leta upp "tomma" markytor och bygg bostäder, blandning är oerhört viktigt.

Svar: Synpunkten är delvis tillgodosedd då översiktsplanen föreslår förtättningsplaner för centrum och Sunda. I det arbetet ingår det att kommunen ser över "tomma markytor" för möjlig byggnation.

Bygg enligt terrassprincipen.

Svar: Synpunkten beaktas i framtida arbete med förtätning och exploatering.

Positivt med målet att bygga blandat boende.

Var inom Danvik – Vallsund kan det bli aktuellt med nya bostäder?

Svar: Översiktsplanen föreslår utveckling av områden. Vilka kvarter och markytor som sedan blir aktuella för bostadsbyggnation utreds antingen i förtätningsplan eller detaljplan. Därför kan kommunen inte svara på frågan i detta skede.

Tillåt större byggrätter (200-300) kvm på Jogersö och avstyckningar av jättelika tomter för att attrahera höginkomsttagare.

Svar: Synpunkten beaktas i arbetet med detaljplan för Jogersö. Dock är synpunkten inte tillgodosedd i översiktsplanen. Detta då kommunen valt att diskutera bostadsbyggande och utveckling på en mer övergripande nivå.

Förtätning i Danvik – Vallsund bör ske i begränsad omfattning.

Svar: I vilken omfattning förtätning ska ske i undersöks i detaljplan eller förtätningsplan. Synpunkten beaktas i kommande arbete av förtätning i området.

Bra att kommunen vill bygga fler bostäder.

Inga bostäder på Frösängs gårde.

Svar: Synpunkten är tillgodosedd. Frösängs gårde pekas ut som ett viktigt grönområde för rörelse och rekreation. Dock föreslås stadsbygd (möjlig utveckling av byggnation eller bostäder) intill Torggatan/Sundsörsvägen, vilket är i utkanten av gårdet. Denna möjliga utveckling av byggnation kan bidra till att Frösäng gårde ramas in ytterligare och att centrum förlängs mot Frösäng. Se områdesanvändningskartan under "Ställningstaganden".

Nya bostäder kan byggas upp mot vattentornet på berget bakom Breviksskolan.

Svar: Synpunkten är tillgodosedd. Se områdesanvändningskartan under "Ställningstaganden".

Nya moderna bostäder kan ersätta gamla och fula Prismanhuset.

Svar: Synpunkten är tyvärr inte en fråga för översiktsplanen. Kommunen hänvisar till berörd fastighetsägare.

Riv Prisman och bygg en ny inomhusgalleria i två plan.

Svar: Synpunkten är tyvärr inte en fråga för översiktsplanen. Kommunen hänvisar till berörd fastighetsägare samt gällande detaljplan för fastigheten.

Havsnära bostäder där Båt & Motor är idag.

Svar: Synpunkten är tillgodosedd. Se områdesanvändningskartan under "Ställningstaganden".

Bygg bostäder på de tomma grönyterna vid Peterslund och Frösängs gårde.

Svar: Synpunkten är delvis tillgodosedd. En föreslagen förtätningsplan kan undersöka om de obebyggda ytorna vid Peterslund är lämpliga för utveckling av bostäder. Vad gäller Frösängs gårde föreslår översiktsplanen en möjlig utveckling av bebyggelse längs Torggatan/Sundsörsvägen, vilket är i utkanten av Frösängs gårde. Dock är själva gårdet utpekad som ett viktigt grönområde för rörelse och rekreation och bör

bevaras obebyggt.

Ta hänsyn till befintlig detaljplan när man gör en ny.

Svar: Synpunkten beaktas i framtida detaljplanearbete.

Genomför marknadsanalys innan man säljer mark och påbörjar exploateringsplaner.

Svar: Synpunkten beaktas i framtida exploaterings- och försäljningsarbete.

Danvik-Vallsund är avsatt för utveckling och förtätning men är inte med på strategikartan (som Sunda). Hur ska det tolkas?

Svar: Numera är Danvik och Vallsund utmarkerat på strategikartan som ett utvecklingsstråk för bebyggelse. Förtätning av dessa områden innebär att kommunen genom förtättningsplan eller detaljplan ser över vilka ytor som lämpar sig för ytterligare bebyggelse.

Slå vakt om friluftsområden. Följ upp att bygglov finns för byggnader längs med vattnet och bryggor.

Svar: Synpunkten är delvis tillgodosedd. Översiktsplanen föreslår att viktiga friluftsområden bör bevaras och eventuellt förstärkas. Angående bygglov av bryggor är detta tyvärr ingen fråga för översiktsplanen. Dock överlämnas synpunkten till ansvarig enhet för bygglovsfrågor.

Kommunen måste prioritera att bygga bostäder på skräftomterna vid 5-örekanalen och Ramdalshöjden.

Svar: Synpunkten är tillgodosedd. Båda dessa områden är markerade som stadsbygd och utvecklingsområden i områdesanvändningskartan. Om, hur och när dessa områden bebyggs hanteras antingen i detaljplan, bygglov eller fastighetsfrågor. Den frågan berörs alltså inte i översiktsplanen.

Järnvägsstationen kan användas bättre än den görs idag, kanske till bostäder?

Svar: Synpunkten beaktas i framtida arbete med centrumutveckling.

Komplettera bostadsbebyggelsen ytterligare på Frösängs gårde. Det går att bibehålla tillräcklig grönyta ändå.

Svar: Kommunen bedömer att den yta som idag är markerad i översiktsplaneförslaget som stadsbygd intill Torggatan/Sundsörsvägen inte inskränker på gårdets värden och funktioner. Föreslagen stadsbygd ger ändå möjlighet att koppla ihop Centrum och Frösäng.

Byggnaderna ute på kajen tycker jag inte om.

Höga tornet ut mot vattnet förstör utsikten mot Beten när man passerar på vägen.

Svar: Vi har tolkat det som att dessa synpunkter gäller VR-kampanjen som visades sommaren 2017. Där visades två platser i Oxelösund, Gästhamnen och Järntorget, som visualiserats utifrån hur det skulle kunna se ut 2030. Som svar på dessa synpunkter var visualiseringarna endast fiktiva.

Kulturmiljöer

K-märk Gamla Oxelösund.

Svar: Synpunkten tillgodoses ej. I gällande detaljplan för Gamla Oxelösund skyddas ett par fastigheter med Q-bestämmelse. Bestämmelsen innebär att "Användningen anpassad till bebyggelsens kulturvärde". Gamla Oxelösund utpekats som ett område med värde för kulturmiljön vilket beaktas vid planering och bygglov i området. Läs mer om områdesspecifika riktlinjer för Gamla Oxelösund i översiktsplanens bilaga.

Området Gamla Oxelösund stagnerar.

Kanske ska kommunen gå in och skydda bebyggelseområden från 60-talet. De börjar få kulturhistoriskt värde. Värna dem innan det är för sent.

Svar: Synpunkten är tillgodosedd. I översiktsplanen pekas områden ut som är av värde för kulturmiljön. I bland dessa områden finns bebyggelse från 60-talet som kommunen anser är av värde för kulturmiljön. Läs mer om områdesspecifika riktlinjer i översiktsplanens bilaga.

Verksamheter och näringsliv

- **Verksamhetsområdet mot Aspa/Vivesta måste bantas med 25-30%.**
- **Hela området norr om Aspaleden som verksamhetsområde är brutalt. Ingen har varit intresserad de senaste 30 åren. Varför behålla så mycket planlagt industrimark?**
- **Åkrarna vid Aspaleden och Vivesta bör behållas som natur och friluftsområde.**
- **Ingen industribbyggelse längs med cykelvägen mellan Vivesta och Frösäng. På den odlingsbara ytan kan det vara ok.**
- **Ett stort fel att omvandla jordbruksmark till industriområde.**
- **Planerat verksamhetsområde norr om Aspaleden inskränker boende i Frösäng och centrums möjligheter att ta sig till Brannäs.**
- **Om mer industrimark behövs är det bättre att utnyttja området norr om sötvattendammen, söder om Aspaleden.**
- **Att ta bort kopplingen mellan Brannäs och centrum genom att utöka verksamhetsområdet gör Oxelösund avsevärt mindre attraktivt och kan knappast vägas upp av några nya verksamheter. Sörmlandsleden kan också bli svår att marknadsföra om den går genom ett industriområde.**

Svar: Svar på samtliga synpunkter angående verksamhetsområde vid Sundsör/Aspa. Kommunen bedömer att området kan vara lämpligt som ytterligare utökning av verksamhetsområden. Detta trots jordbruksmark och friluftslivet. Detta i och med den befintliga detaljplanen som gäller på området, närhet till befintligt industriområde samt närheten till SSAB.

Oxelösund bör främja näringsverksamhet med många arbetsplatser per yta.

Övrigt

Avsnitt Mångfald: ta med alla diskrimineringsgrunder

Svar: Dokumentet är kompletterat med fler diskrimineringsgrunder.

Vad har kommunen för strategier och mål för att öka hälsan hos

Oxelösundarna?

Svar: Översiktsplanen hanterar medborgarnas hälsa, fast på en övergripande nivå. Ett av de kommunala målen i Oxelösund hanterar konkret folkhälsa. Läs mer om hur kommunen specifikt arbetar med målet på kommunens hemsida under "Mål och budget".

Hållbarhetsbedömningen

- **Oroväckande att G:a Oxelösundsvägen betraktas som intern industriell transportväg.**
- **Åtgärdsprogram för att komma tillrätta med utsläpp av partiklar/luftföroreningar saknas.**
- **Gamla Oxelösund nämns inte under 7.2.4 Kulturmiljö.**
- **9.2.7 Luftkvalitén är inte god i hela Oxelösund, särskilt inte nära SSAB och hamnen.**
- **9.3.4 Uppseendeväckande att Gamla Oxelösund inte är nämnt.**

Svar: Samtliga synpunkter ses över i arbetet med att revidera hållbarhetsbedömningen.

Yttranden från föreningar och företag

Friluftsförbundet

Vill fortsätta använda området vid Kvarndammen för sin verksamhet eller erbjudas en iordningställd likvärdig plats.

Svar: Vid eventuell utveckling av området undersöks andra alternativ till friluftslivsutövande.

Oxelösunds pistolklubb

Vill ha tät och god dialog om skjutbaneområdets framtid.

Svar: Kommunen kommer fortsätta att föra dialog med ansvariga för klubbverksamheterna i skjutbaneområdet.

Föreningen Oxelösunds koloniträdgårdar

Lyfter fram vikten att bevara och utveckla Dalgångens koloniområde. Det är vackert inbäddat och centralt placerat och ett kulturarv staden kan vara stolta över.

Svar: Synpunkten beaktas i framtida utvecklingsarbete i och intill området.

Oxelösunds Hamn

Har inget att erinra.

Naturskyddsföreningen

Anser att planen är riktigt ambitiös men att Hållbarhetsbedömningen är för positiv när det gäller konsekvenser för naturvärden, grönstruktur och ekosystem.

Svar: Kommunen ser över hållbarhetsbedömningens vad gäller naturvård, grönstruktur och ekosystem.

Yttranden från myndigheter och organisationer

Sveriges kommuner och landsting

Avstår att yttra sig

Havs- och vattenmyndigheten

Avstår att yttra sig

Lantmäteriet

Saknar ställningstaganden gällande områdesbestämmelser för Kölshalsen samt för huvudmannaskap. De framför att det är bra att ta ställning till huvudmannaskap redan i översiktsplanen för att den ska kunna utgöra ett stöd för detaljplaner. Lantmäteriet betonar vikten av att fastighetsbildnings- och genomförandefrågor kommer in tidigt i processen.

Svar: Områdesbestämmelser för Kölshalsen är numera kompletterat i dokumentet. Dock hanterar inte översiktsplanen huvudmannaskap.

Statens fastighetsverk

Har inget att invända utan tillstyrker de ställningstaganden som rör SFVs fastigheter.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, Miljöenheten

Anser att fler naturområden i kommunen bör skyddas i ÖPn och att all exploatering bör utgå från kommunens gröna infrastruktur och närströvområden.

I hårt exploaterade områden är det viktigt att bevara de grönytor som finns kvar.

Svar: Tillgodosedd till viss del i dokumentet. Kommunen har tagit ställning till bevarande av viktiga naturområden utpekade i naturvårdsplanen.

Miljöenheten anser inte att en ny väg till Vivesta är nödvändig för att utveckla området. För att utveckla området krävs att det tas in i kommunens VA-verksamhetsområde.

Svar: I framtiden bedöms vägen som en viktig förutsättning för att området ska kunna ändra karaktär från ett småskaligt fritidshusområde till ett attraktivt villaområde med goda kommunikationer till bland annat centrum och skola.

MSF Miljö framför att det är en irreversibel åtgärd att ta jordbruksmark i anspråk för industriändamål.

Området kring Kvarnbäcken är oexploaterat friluftsområde och sannolikt viktigt för kommunens gröna infrastruktur och bör skyddas.

Svar: Denna fråga bör hanteras i detaljplane- och undersökningsstadiet. Dock är dokumentet kompletterat med en områdesspecifik riktlinje som säger att ett mellankommunalt samarbete bör genomföras för att se över och bevara den gröna

infrastrukturen i och intill området.

Kommunen har i dagsläget bara ett naturreservat på fastlandet. Det vore önskvärt med fler.

Svar: Frågan om naturreservat hanteras inte i översiktsplanen. Dock kan bildande av ett naturreservat undersökas utanför översiktsplanearbetet. Översiktsplanen föreslår att viktig natur ska bevaras vilket är i riktning med bildande av naturreservat.

Anser inte att ett verksamhetsområde i kommunens norra delar är en förutsättning för att knyta ihop Oxelösund med Nyköping. Det vore tråkigt att förstärka Oxelösunds stämpel som industriort.

Svar: Området är strategiskt placerat intill Nyköpings industriområde på Arnö där Nyköpings kommun planerar att utöka sitt verksamhetsområde. Kommunerna kan absolut knytas samman på fler än ett vis. Men bedömningen är att industriverksamhet som möter industriverksamhet kan vara lämpligt.

Anser inte att kommunen har landsbygdsområden i den omfattning som beskrivs i Hållbarhetsbedömningen. Anser generellt att hållbarhetsbedömningen är för positiv till ÖPns konsekvenser. I övrigt ett flertal redaktionella ändringar i Hållbarhetsbedömningen.

Svar: Frågan ses över i revideringen av hållbarhetsbedömningen.

MSF Miljö anser att Oxelösunds kommun ej bör bedriva skogsbruk i annat än naturvårdande syfte.

Svar: Kommunen väljer att inte ta ställning till denna fråga i översiktsplanen. Detta då frågan om skogsbruk eller ej är en verksamhetsfråga.

MSF Miljöstrateg framför att det inte finns något beslut om att ta fram lokala miljömål (kap 7.4.3 Hållbarhetsbedömningen). Det är bra med fokus på Agenda 2030, men var finns kopplingen till Oxelösund 2030? (Kap 8). Hela kapitel 9 är utförligt men det är svårt att se varifrån bedömningarna kommer då materialet på hemsidan är ytterst kortfattat, det är inte heller redovisat hur det ska uppnås, se exempel i kap 9.2.5. Även en redaktionell ändring har bilagts yttrandet.

Svar: samtliga synpunkter kring hållbarhetsbedömningen har setts över och kompletterats i arbetet med att revidera dokumentet.

Trafikverket

Framhåller vikten av väg 53 som är utpekad som riksintresse och uppmärksammar vikten av att den och Trafikverkets övriga intressen skyddas mot åtgärder som skadar eller påverkar anläggningarna negativt.

Svar: Yttrandet tillgodosett.

Regionförbundet Sörmland

Tycker det är positivt att kommunen använder sig av Boverkets ÖP-modell. Ur ett regionalt perspektiv vore det önskvärt att se Oxelösunds kommun i förhållande till sitt omland och då framförallt Nyköpings kommun.

Svar: Dokumentet är kompletterat med både kartmaterial som visar kommunens geografiska läge, mot Nyköping och på Sveriges östra kust, samt ställningstagande

kring mellankommunala och regionala frågor.

Om strategidelens klasser för förtätning kompletterades med ungefärligt antal bostäder kan översiktsplanen bli ett bättre verktyg för framtida diskussioner kring kollektivtrafik och infrastruktur.

Svar: Dokumentet är kompletterat med viljeriktning om hur många hushåll som kommunen bör planera för per år fram till 2030.

Av Översiktsplanen får gärna framgå vem kommunen planerar för; exempelvis barnfamiljer, äldre, nyinflyttade?

Svar: Dokumentet är delvis kompletterat med vilken målgrupp som kommunen planerar byggnation för.

Det vore önskvärt om Oxelösunds hamn fick ta mer plats i planen då den är av stor regional betydelse.

Svar: Hamnen behandlas i rubriken "Riksintressen" och i flertalet kartor.

Översiktsplanen bör främja nyetableringar och verka för en ökad differentiering av kommunens näringsliv.

Svar: Dokumentet är kompletterat med ställningstaganden kring ett differentierat näringsliv.

Översiktsplanen kan bli mer proaktiv med miljöfrågor och inte bara minimera konsekvenserna för att möta samhällets krav.

Svar: Detta beaktas i framtida miljöarbete.

Kommunalförbundet Sörmlands kollektivtrafikmyndighet

Anser att Översiktsplanen behöver utvecklas med avseende på framtidens kollektivtrafik och samverkan med bebyggelseplanering. Önskar även att resonemang förs om TGOJ-banan.

Svar: Eventuell persontrafik på järnvägen (TGOJ) benämns under rubriken "Kollektivtrafik". Ett mer detaljerat resonemang kring utvecklingen av kollektivtrafik i anslutning till bebyggelse hanteras i föreslagen transportstrategi.

Kollektivtrafikmyndigheten deltar gärna i framtagandet av en transportstrategi.

Svar: Önskemålet är noterat.

Kollektivtrafikstråket är inte rätt markerat i kartan.

Svar: Kartmaterialet är kompletterat med fullständigt kollektivtrafikstråk.

SKTM framför även att det är viktigt att kommunen tänker på kollektivtrafikens framkomlighet när man smalnar av gator. Det är även viktigt med gena GC-vägar och cykelparkering i anslutning till hållplatser.

Svar: Synpunkten beaktas i kommande arbete med kollektivtrafik och framkomlighet.

Nyköpings kommun

Anser att strategidelen är väl övergripande. Kommunen saknar en särskild redovisning av mellankommunala intressen vilket är det kommunen yttrat sig om. Nyköpings kommun ser positivt på att Nyköpings resecentrum pekats ut

som viktigt för kollektivtrafiken i Oxelösund men saknar viljeriktning hur relationen Nyköping – Oxelösund ska få ökat kollektivtrafikresande. Nyköpings kommun vill särskilt påpeka vikten av samarbete kring eventuellt nytt verksamhetsområde vid Kvarnbäcken.

Svar: Dokumentet är kompletterat med redogörelse av mellankommunala intressen och områden.

Utvecklingsstråk som pekas ut i utvecklingsstrategin förklaras inte i strategidelen eller i kartan vilket är en brist. Nyköpings kommun ser gärna ett samarbete kring gröna samband över kommungränserna. I kartdelen saknas ställningstaganden för några områden. Nyköpings kommun anser att planen skulle vinna på att ange generella riktlinjer för dessa. Det finns en diskrepans mellan ett område mellan Brannäs och hamnområdet där samma område anges som natur- och rekreationsområde i utvecklingsstrategin men som verksamhetsområde i användningskartan.

Svar: Dokumentet är kompletterat med bestämmelser för samtliga områden i Oxelösund. Övriga synpunkter är behandlade.

Försvarsmakten

Framför information om riksintresset för totalförsvarets militära del vilket saknades i samrådsversionen. I Oxelösunds kommun finns inga riksintressen som kan redovisas öppet. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför, och högre än 45 m inom sammanhållen bebyggelse.

Svar: Dokumentet är kompletterat med riksintresse för totalförsvarets militära del.

Sörmlandskustens Räddningstjänst

Anser att kommunen särskilt bör beakta riskhantering i planprocessen på grund av den komplexitet som tung industri och Seveso-anläggningar medför. Att beakta olycksrisker tidigt i planeringen leder till att skadepåverkan från eventuella olyckor blir lägre. Generellt saknas en tydlighet vad gällande risker kopplade till industrier och transport av farligt gods i översiktsplanen. Räddningstjänsten önskar att MKBn kompletteras med en diskussion kring riskkällors påverkan vid en förtätning i centrum där flera överlappande riskkällor finns. Förtätning bör ske bort från riskkällor. Räddningstjänsten saknar bakgrund till valda skyddsavstånd från utpekade industrier. För att lättare kunna använda sig av framtaget kartmaterial föreslås att det arbetas fram ett underlag för skyddsobjekt i kommunen.

Svar: Översiktsplanen är kompletterad med riskkällor kopplat till industrier, farligt gods samt tydliga ställningstaganden kring riskavstånd vid utveckling och ombyggnation.

Sjöfartsverket

Framför att delar av riksintresset för sjöfarten saknas. För aktuellt material hänvisas till Trafikverket.

Svar: Dokumentet kompletterat med fullständigt material.

Sörmlands museum (Besvarat 2018-02-19)

Bakgrund och sammanfattning

Museet anser att översiktsplanen, genom att den helt saknar utpekade kulturmiljöer, inte utgör ett tillräckligt underlag för att värna kulturmiljön i kommunen. Även miljökonsekvensbeskrivningen har stora brister och museet delar inte bedömningen att Oxelösund 2030 kommer innebära positiva konsekvenser för kulturmiljön. Dessutom finns risk att översiktsplanen, genom att placera industrimark i anslutning till Stjärnholm, kommer ha negativ påverkan på den sammanhållna bebyggelsemiljön kring slottet.

Synpunkter på förslaget

Det framgår inte av kartmaterialet eller i strategidokumentet om vad det finns för värdefulla kulturmiljöer i kommunen eller om de överhuvudtaget finns. Enbart kommunens enda byggnadsminne; Oxelösunds gamla vattentorn, samt fornlämningar går att se i kartmaterialet. Under rubriken Kulturmiljö i strategidokumentet förklaras på vilket sätt kulturmiljön ska tas om hand. Men eftersom formuleringarna utgår från kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och kulturmiljöer vilka inte är redovisade någonstans, är det svårt att förstå hur dessa ska kunna tillämpas. I inget av de sju utpekade utvecklingsområdena under rubriken Strategikarta nämns heller hur eventuella kulturmiljöer inom områdena ska värnas eller tas om hand. Detta är en stor brist i Oxelösund 2030 och innebär att kommunens befintliga kulturmiljöer kan riskera att påverkas eller skadas på sikt.

Svar: I denna version av översiktsplanen har kulturmiljöavsnittet kompletterats med ytterligare ställningstaganden av kulturmiljö, kartmaterial, hämtat ur den kulturmiljöinventering som kommunen mottog efter att dokumentet gått ut på samråd, samt bilaga med områdesspecifika riktlinjer kopplat till Oxelösunds kulturmiljö.

Den kanske mest framträdande kulturmiljön i kommunen och som innehåller den största koncentrationen av äldre bebyggelse är Stjärnholmsområdet. Enligt markanvändningskartan är ett område strax väster om Stjärnholm markerat för verksamheter, på strategikartan kallat Kvarnbäckens industriområde. Idag finns här åkermark som brukas av gården Stjärnholm. Med hänsyn till närheten till den bevarandevärda kulturmiljön och att åkermarken historiskt brukats under flera hundra år anser museet att det vore mycket olämpligt att tillåta verksamheter på denna plats. Kopplingen mellan gården och åkermarken, de långa utblickarna både från och mot Stjärnholmsområdet är mycket viktiga att bevara och utgör en stor del av det miljöskapande värdet. Om man vill tillåta verksamheter i anslutning till Arnö och kommungränsen behöver avståndet till Stjärnholm vara större och inte sträcka sig längre söderut än till trafikplatsen. Även åkermarken i anslutning till Sundsörs industriområde har lång hävd. På markanvändningskartan är det markerat för verksamheter. Enligt Miljöbalken (1998:808) 3 kap 4 § får bruksvärd jordbruksmark endast tas i anspråk för bebyggelse om ingen annan mark finns att tillgå. Vidare står i 6 §: "Mark- och vattenområde samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras natur eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön." Museet anser att den åkermark som finns inom kommunen och ännu brukas bör värnas och undvikas att exploateras.

Svar: Stjärnholm har pekats ut som område med kulturvärden i dokumentet. Viss mark

intill Stjärnholmsområdet är utpekade som natur, vilket betyder att området huvudsakligen avses till naturmark. Detta område fungerar som en viss barriär mot Stjärnholmsområdets norra del. Järnvägen fungerar som en barriär mot utpekade verksamhetsområde i Stjärnholmsområdets västra del. Vad gäller ianspråktagande av jordbruksmark får konsekvensen undersökas mer ingående vid eventuellt utveckling av området.

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har utförts i samband med översiktsplanen vilken är tänkt att studera planens miljöpåverkan utifrån olika aspekter, bland annat kulturmiljön. Museet anser att MKB:n brister kraftigt i detta avseende. I avsnittet Kulturmiljö tas bland annat upp hur kommunen ska kunna erbjuda möjlighet till hav, skärgård, natur och rekreation samt att Oxelösund har en unik kust- och strandmiljö och där stränder med höga värden ska bevaras. Det står också att planen ska verka för ett rikt kulturliv genom att erbjuda ytor för kultur- och föreningsaktiviteter samt att skapa mötesplatser för att underlätta möten mellan stadens invånare. Dessa saker har inte något med kulturmiljö att göra och borde flyttas till andra avsnitt i MKB:n.

Svar: Inför nästkommande revidering av MKB:n ändras dokumentet enligt ovan.

MKB:n tar under avsnittet Kulturmiljö upp brister i Oxelösund 2030. Av Oxelösund 2030 framgår inte vilka kommundelar, platser, områden, aktiviteter eller dyl. som har ett rikt kulturvärde eller en rik kulturmiljö vilket bedöms vara vitalt för förtätning av staden och utveckling av den framtida kulturmiljön i Oxelösund. Det tas också upp att det i dagsläget finns ytterst få kulturmiljöutredningar, varken på lokal eller regional nivå. Trots detta nås den anmärkningsvärda slutsatsen att Oxelösund 2030 kommer medföra positiva konsekvenser för kulturmiljön. Museet delar inte bedömningen som görs i MKB:n och menar att det i Oxelösund 2030 inte finns något som garanterar kulturmiljöernas fortlevnad inom kommunen.

Svar: Översiktsplanen pekar ut värdefulla områden och föreslår områdesspecifika riktlinjer. Detta tillsammans med kulturmiljöinventeringen som vägledande dokument i arbetet bedömer kommunen utgöra en tillräcklig nivå i detta skede.

Museet slutförde i maj i år en kulturhistorisk områdeskaraktisering över Oxelösunds kommun som påbörjades hösten 2016 (Rapport 2017:1). Denna tar på områdesnivå upp kommunens samtliga bebyggelsemiljöer utifrån kulturhistorisk synvinkel, med rekommendationer för ett bevarande av de kulturhistoriska aspekterna. Utredningen visade att det finns många sammanhängande kulturmiljöer såväl som enskilda kulturhistoriskt värdefulla objekt och bevarandevärda exempel från olika tidsepoker i kommunen. Rapporten bör utgöra underlag för det fortsatta arbetet med Oxelösund 2030 och dessutom tillgängliggöras tillsammans med övrigt material tillhörande översiktsplanen.

Svar: Rapporten finns numera inarbetad i dokumentet. Detta med anledning av att rapporten levererades efter att översiktsplanen skickats till politiken för beslut.

Länsstyrelsen

Allmänt

Den föreslagna markanvändningen i kommunen framgår av karttemat "Områdesanvändning". Det är tyvärr svårt att genom temakartorna dra några slutsatser om hur lämpligheten för den föreslagna markanvändningen har bedömts och vilka riktlinjer som gäller för kommande planering och lovgivning. Inom flera områden som t.ex. klimatanpassning, förorenade områden, kulturmiljö, naturmiljö, friluftsliv och riskhänsyn bör översiktsplanen slå fast riktlinjer för kommande planering vilket i sin tur underlättar framtida handläggning och planens användbarhet som styrdokument. Här behöver planförslaget kompletteras till utställningen.

Svar: Översiktsplanen är kompletterad med övergripande riktlinjer inom ovan nämnda områden.

Användningen av vattenområden berörs övergripande i planförslaget och redovisas inte i användningskartorna varför planen inte blir vägledande vid kommande beslut när det gäller vattenområdena. Länsstyrelsen anser att arbetet med att ta fram en ny översiktsplan är en utmärkt möjlighet att även studera hur vattenområdena kan komma att användas i framtid och vilka strategier och prioriteringar kommunen ska ha för dessa.

Svar: Översiktsplanen föreslår ett fördjupat arbete där havs- och vattenanvändning undersöks och specificeras.

Statliga intressen

Riksintressen 3 kapitlet miljöbalken (MB)

För att översiktsplan ska fungera vägledande för efterföljande beslut ska den redovisa hur kommunen avser att tillgodose riksintressena. Kommunens syn på vad som kan skada riksintressena bör framgå, samt avsikter, rekommendationer och ställningstaganden för de olika riksintressena. Hur eventuella förändringar kan bidra till att utveckla och förbättra riksintressena kan gärna framgå.

Riksintressen 4 kapitlet miljöbalken (MB)

Planförslaget bör kompletteras med riktlinjer för riksintressen enligt 4 kap. miljöbalken.

Svar: Kommunen anser att ställningstaganden finns för riksintressen 3 och 4 kapitlet.

Klimatanpassning

Klimatanpassning nämns i planförslaget som en mycket angelägen fråga. Några underlagskartor visar beräknade effekter av ett förändrat klimat som t.ex. risk för översvämning från havet samt lågpunkter i terrängen som skulle kunna vattenfyllas vid mycket kraftiga regn (skyfall). I hållbarhetsbedömningen föreslås bland annat att klimatfrågan ska beaktas i samtliga beslutsnivåer i framtida samhällsplanering och att en klimatanpassningsplan ska tas fram. Kommunens avsikt är att frågor kopplade till havshöjning och hantering av dagvatten ska behandlas i detaljplaneskedet. Det anges också att man avser att ta fram en dagvattenstrategi. Länsstyrelsen bedömer dock att frågor kopplade till havsnivåhöjning behöver behandlas i översiktsplanen.

Svar: Översiktsplanen är kompletterad med tydligare ställningstaganden kring havsnivåhöjning och klimatanpassning.

Risker avseende hälsa, värme

Pågående klimatförändringar kommer att medföra ett stort värmepåslag i Södermanland. Länsstyrelsen redovisade i planeringsunderlaget "Riskbild Södermanland" (Rapport 2012:6) beräknade förändringar, som förväntas fram till 2100. Årsmedeltemperaturen kommer enligt beräkningarna att stiga med nästan 6 grader. SMHI har också redovisat en regional analys där det presenteras ett flertal index som t.ex. kan användas för vidareutveckling i lokala analyser. I analysen återfinns t.ex. index för brandrisk, torka, värmebölja m.m. Länsstyrelsen har i planeringsunderlaget "Riskbild 3 Södermanland" (Rapport 2016:3) bl.a. fördjupat SMHI:s regionala analys avseende värmebölja och genom en exempelstudie för en tätort i Södermanland (Eskilstuna) beräknat hur strålningsvärmens fördelar sig i ett 2 grader varmare klimat. De lokala effekterna av värmepåslag är påtagliga och värmebölja kan allvarligt drabba vissa åldersgrupper och riskgrupper om inte klimatanpassningsåtgärder vidtas. Skuggande träd i parker eller naturområden har stor betydelse för att begränsa effekterna av framtida värmeökning. Samtliga ovan nämnda planeringsunderlag kan laddas ned från Länsstyrelsens hemsida.

Svar: Översiktsplanen är kompletterad med ett övergripande resonemang kring temperaturhöjning.

Risk för kustöversvämning m.m.

Länsstyrelsen tog 2014 fram planeringsunderlaget "Riskbild 2 Södermanland" (Rapport 2013:24) där referensytor för stigande hav, lågpunkter och lokala avrinningsförhållanden redovisades. Det är i kommunens redovisning otydligt varifrån underlagskartorna som redovisas i ÖP 2030 är hämtade. Vidare skiljer benämningen av referensytorna sig åt mellan Länsstyrelsens planeringsunderlag och kommunens redovisade underlagskartor vilket behöver åtgärdas. Den benämning som Länsstyrelsen anger bygger på inarbetad terminologi från SMHI och benämns karakteristiska vattenstånd. Exempel på karakteristiska vattenstånd är medelvattenstånd (MW) och högsta högvatten (HHW). Nivåerna bestäms genom statistisk analys av observationer och beräkning av en s.k. regressionslinje. De karakteristiska vattenstånden som anges i "Riskbild 2 Södermanland" är 1,05 m (HHW 100) i dagens klimat och 1,67 m (HHW 100) för år 2100. Havsnivåerna bedöms fortsätta att stiga efter 2100, men tillförlitliga beräkningar saknas i dagsläget. Den holländska deltakommittén anger 2-4 m högre vattenstånd 2200. De satelliter som sedan 1990-talet mäter havsnivåhöjningen globalt registrerar en höjning med ca 3 mm/år jfr Länsstyrelsens planeringsunderlag (Rapport 2012:6, Riskbild Södermanland).

Svar: Dokumentet är kompletterat med korrekt benämning av referensytorna.

Risken för extremnederbörd ökar i förändrat klimat och lokala översvämningar kan uppstå om inte kommunen genomför klimatanpassningsåtgärder eller dimensionerar Va-anläggningar som klarar att leda bort överskottsvatten. I översiktsplanen saknas uppgifter om vilka klimatanpassningsåtgärder kommunen planerar för att minska riskerna för översvämning vid extremnederbörd.

Svar: Översiktsplanen är kompletterad med ett övergripande resonemang kring

åtgärder mot översvämningar. Detaljer kring åtgärder hanteras i detaljplaneskedet.

I "Riskbild 2 Södermanland" återfinns förutom referensytorna för stigande hav (HHW) ett resonemang om en generell säkerhetsmarginal och lokala påslag i form av vågor, som kommunen behöver beakta i sin riskbedömning av havsöversvämning. Då de vågor som kan påverka havsnivån för Oxelösund kan byggas upp över en fri vattenyta ända från Kalmarsund, så har SMHI bedömt att vågorna i ogynnsamma fall kan uppgå till 1 m. Till denna nivå är en generell säkerhetsmarginal om 0,5 m lämplig.

Svar: I översiktsplanens ställningstaganden menar kommunen att gällande rekommendationer kring byggnadshöjd efterföljs.

I dagens klimat ger en grundläggningsnivå på 2,5 m en säkerhetsmarginal mot kustöversvämning som också innefattar lokala påslag i form av vågor.

Oxelösunds

nuvarande ÖP har angett en riktlinje för färdigt golv på nivån +1,7 m och Länsstyrelsen bedömer att den nivån är otillräcklig för att undanröja risken för översvämning i ett förändrat klimat. Trenden med ett stigande hav kommer medföra att säkerhetsmarginalen försvinner och risken för översvämning av bebyggda och detaljplanlagda områden ökar i ett förändrat klimat.

Svar: I översiktsplanens ställningstaganden menar kommunen att gällande rekommendationer kring byggnadshöjd efterföljs.

Sammantaget innebär pågående klimatförändringar att Oxelösunds kommun behöver

beakta en översvämningssäker nivå som är belägen över 3 m (1,67 m + 1,5 m i höjdsystemet RH 2000) om samma säkerhetsnivå som inryms i nivån 2,5 m ska bibehållas fram till 2100.

Svar: I översiktsplanens ställningstaganden menar kommunen att gällande rekommendationer kring byggnadshöjd efterföljs. Dock har kommunen valt att inte ta ställning till en specifik höjd då rekommendationerna för byggnadshöjd kan förändras.

I översiktsplanen finns det möjlighet att peka ut riktlinjer för bebyggelse och närmare ange hur riskerna ska minskas. Länsstyrelsen kan inte av det samlade materialet finna varken riktlinjer eller någon analys om vilka åtgärder som kommunen ämnar vidta för att minska riskerna för översvämning i ett framtida klimat. Det saknas också en analys om vilka gällande detaljplaner som behöver åtgärdas för att markanvändningen ska vara lämplig även i ett framtida klimat.

Svar: Dokumentet är kompletterat med riktlinjer och resonemang kring fysisk planering i markområden som kan påverkas av översvämning.

Av handlingarna går det inte att utläsa om pågående markanvändning kan fortgå utan att skyddsåtgärder vidtas eller om ny bebyggelse och byggnadsverk kan placeras där det föreligger risk för översvämning (PBL 3:10).

Svar: I översiktsplanen menar kommunen att Länsstyrelsens rekommendationer för fysisk planering efterföljs.

Strandskydd

Översiktsplanen behöver kompletteras med karta och information om generellt och utvidgat strandskydd.

Svar: Dokumentet är kompletterat med karta över utvidgat strandskydd samt

övergripande information om generell strandskydd.

Hälsa och säkerhet

Risker

Planen anger att flera områden som ligger inom riskzoner från olika riskobjekt ska förtätas på medel- till medelkraftig nivå. Kommunen bör ange övergripande riktlinjer för hur hänsyn ska tas till riskerna och hur kommande lämplighetsbedömning av markanvändningen ska ske. När det gäller bebyggelse intill primär transportväg för farligt gods hänvisar Länsstyrelsen till den framtagna vägledningen Farligt gods.

Svar: Dokumentet är kompletterat med ställningstaganden kring riskzoner, både inom riskobjekt och farligt gods.

Förorenade områden

Länsstyrelsen konstaterar att förslaget till översiktsplan saknar information angående förorenade områden. Dokumentet behöver förtydligas och kompletteras med information avseende förorenade områden som kan ge vägledning i planering av markanvändningen och lovgivning, till exempel kartor och rutiner. Det bör även framgå vilka strategier kommunen har när en plan berör ett område som är förorenat.

Uppgifter som bör framgå av översiktsplanen:

- Hur ett förändrat klimat kan komma att påverka spridningen av och exponeringen för föroreningar
- En karta där fastigheter med känd eller misstänkt förekomst av föroreningar i mark, grundvatten eller sediment finns markerade

Svar: Dokumentet är kompletterat med ställningstaganden kring förorenade områden. Dock är dokumentet inte kompletterat med kartmaterial kopplat till förorenade områden.

Riktlinjer som bör framgå av översiktsplanen:

- Vilket underlag som krävs vid framtagande av ny detaljplan som berör ett eventuellt förorenat område, dels vid förändrad markanvändning och dels vid oförändrad markanvändning
- När en väsentlig ändring av markanvändningen pekas ut i en fördjupad översiktsplan bör det finnas med en karta över de förorenade områden som ligger inom planområdet
- Hur bygglov ska hanteras inom befintlig detaljplan där föroreningsfrågan inte beaktats vid planläggningen i tillräcklig omfattning.
- Hur bygglov utanför detaljplanelagt område ska hanteras i de fall det kan beröra ett förorenat område

Svar: De ställningstaganden kommunen gjort inom frågor kring förorenad mark är att "Miljöbalken och vägledande myndigheters riktlinjer efterföljs inom arbetet".

Kommunen har därmed valt att inte fördjupa sig mer i denna fråga, i just översiktsplannedokumentet. Däremot har kommunen som avsikt att få en samlad kunskapsbild av förorenade områden varefter områden detaljplaneras och/eller exploateras.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Kustvattnets kvalitet är en viktig förutsättning för hela kustområdets utveckling.

Frågor som berör vattenkvalitet och hur en bättre status ska uppnås är komplexa frågor, och skulle behöva ges mer plats i översiktsplanen. Den 16 december 2016 fastställde Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt förvaltningsplan med åtgärdsprogram samt miljökvalitetsnormer för distriktets vatten förekomster, för perioden 2016–2021. Med åtgärdsprogrammet följer att antal åtgärder som kommunerna är skyldiga att genomföra enligt miljöbalken 5 kap. 3 § och 5 kap. 8 §. Länsstyrelsen efterlyser en beskrivning av områdets vattenförekomster och hur kommunen ska agera och vad som ska göras för att följa vattendirektivets åtgärdsprogram som gäller kustvattnet och bidra till att vattenkvaliteten förbättras inom utsatt tidsram i direktivet. Ovanstående kan vara en del av den vatten och avloppsstrategi som kommunen avser ta fram. Denna bör då ingå som en del av översiktsplanen. I hållbarhetsbedömningen anges att planens genomförande bedöms få måttliga negativa konsekvenser för MKN vatten. Det är inte acceptabelt att planen får en negativ påverkan på MKN utan kommunen behöver arbeta fram ett planförslag som inte bedöms försämra förutsättningarna att klara normerna.

Svar: Översiktsplanen är kompletterad med övergripande resonemang kring Oxelösunds vattenförekomster och hur kommunen ska arbeta med dessa.

Allmänna intressen enligt 2 kap PBL

Bostadsbyggande

Uppgifter om volymer för planerad bostadsbebyggelse saknas i planförslaget vilket är en brist. Kopplingen till kommunens bostadsförsörjningsprogram bör framgå av planen.

Svar: Dokumentet är kompletterat med en resonemang kring hur många lägenheter/hushåll som kommunen ska planera för per år fram till 2030 samt kopplat till kommunens bostadsförsörjningsprogram. Översiktsplanen föreslår även en revidering av bostadsförsörjningsprogrammet för att detta ska vara mer aktuellt.

Grönstruktur

Länsstyrelsen ser gärna att kommunen tar fram mer utvecklade och konkreta mål för sitt naturvårdsarbete. Översiktsplanen bör redogöra för kommunens värdefulla naturmiljöer och överordnade grönstruktur med tillhörande kopplingar i form av stråk och korridorer. Förutom redan skyddade områden och arter, bör planen även redovisa ekologiskt känsliga och opåverkade områden. Länsstyrelsen ser vissa brister i de kartunderlag som det hänvisas till i förslaget. Bland annat saknas en länk till en uppdaterad översikt och information om områden från kartverket skyddad natur samt kartor och information om rödlistade arter. Det borde även framgå hur kommunen tänker arbeta med tätortsnära natur. Enligt ny nationell strategi för skydd av skogar (Naturvårdsverket, 2017) ska kommunerna ta ett större ansvar för att skydda tätortsnära skogar.

Svar: Översiktsplanen är kompletterad med resonemang kring naturmiljö, grönstruktur, närströvområden och grön infrastruktur i form av gröna kilar och värdekärnor.

Ekosystemtjänster och grön infrastruktur är nya, viktiga begrepp inom naturvården och kommunen borde i sin översiktsplan beröra detta. Grön infrastruktur avser strukturer i landskapet och brukande av dessa som säkerställer en långsiktig överlevnad av livsmiljöer och arter, genom att spridningsmöjligheter säkerställs. Med en fungerande grön infrastruktur

bevaras ekosystemens förmåga att leverera viktiga ekosystemtjänster, så som pollinering, råvaror och naturupplevelser. Länsstyrelserna har genom RUS tagit fram Vägledning om Ekosystemtjänster i ärendehandläggning och annan verksamhet som stöd för handläggare och beslutsfattare. Länsstyrelsen har även påbörjat arbete med en regional handlingsplan för grön infrastruktur som kommer innehålla ett uppdaterat kunskapsunderlag.

Svar: Översiktsplanen är kompletterad med ställningstaganden och kartmaterial kring grön infrastruktur, i form av gröna kilar och värdekärnor.

Under de senaste åren har Länsstyrelsen uppmärksammat att Oxelösunds kommun har en hel del ekmiljöer som Länsstyrelsen bedömer bildar en egen "ekvärdetrakt". Dessa är alltifrån enskilda större ekar på tomter och i stadsmiljön till lite större områden med ek. Ekologiskt hänger de även samman med ekmiljöerna norr om Stjärnholmsviken vid Strandstuviken och Arnöhalvön samt med ekmiljöerna runt Marsviken. Större sådana ekområden finns bland annat vid Femöre, runt Ramdalens idrottsplats, på Jogersö. Vidare finns det även ett stråk från Brännäs våtmark-Aspagård-Bara, vilken delvis sammanfaller med grönområde nr 7. Inom detta grönområde finns flera naturområden som är avsatta av SSAB för att bevara och för att förstärka naturvärden knutna till ek, tall och kärlväxter. Detta som kompensationsåtgärder för förlusten av naturvärden vid utvidgningen av Änguddens deponi (M 7498-13 2015-06-18 Nacka tingsrätt). Dessa ytor skulle lämpligen kunna betecknas med markanvändning "Natur". Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att ena ytan (betecknad G i kompensationsplanen) ligger inom mark som i förslaget till ÖP klassas som "Verksamheter".

Svar: Kommunen är medveten om att dessa intressen överlappar i det utmarkerade verksamhetsområdet. Kommunen kommer inte att utföra några åtgärder som inte föregås av utredningar och åtgärder som kompenserar den mark som tas i anspråk.

Gröna miljöer och vattenområden inklusive tätortsnära friluftsområden är ekologiskt och upplevelsemässigt värdefulla. Översiktsplanen bör redovisa hur förtätningar i tätorter och tätortsnära bebyggelse kan ske samtidigt bevarande av sådana områden. I Oxelösunds kommun finns naturen nära främst vad gäller kust-och skärgård, vilket är en tillgång för det rörliga friluftslivet. För de arter av både växter och djur som kan ta sig fram via dessa öar av trädungar i tätbebyggda områden är grönytorna av mycket stor betydelse. Många gånger fungerar de t.ex. som spridningsvägar för fjärilar och andra insekter som tar sig mellan t ex villaträdgårdarna och stadens grönområden till omgivande stränder, skog och odlingslandskap.

Svar: Översiktsplanen är kompletterad med resonemang kring naturmiljö, grönstruktur, närströvområden och grön infrastruktur i form av gröna kilar och värdekärnor.

I Länsstyrelsens yttrande över FÖP skärgården tas den värdefulla skärgårdsnaturskogen upp. I samband med denna ÖP för fastlandet är det viktigt att beakta hur liknande miljöer på fastlandet kan bidra till spridningen av arter mellan fastlandet och skärgårdens öar.

Svar: Översiktsplanen är kompletterad med resonemang grön infrastruktur i form av gröna kilar och värdekärnor. Dock beaktar översiktsplanen inte sambandet mellan fastlandet och skärgårdsöarna.

På kartan över områdesanvändning redovisas väg 53 som grönområde.

Området borde ges en annan klassning.

Svar: Områdesanvändningen är ändrad kring väg 53 till verksamhetsområde.

Kulturmiljö

Oxelösund har ett rikt kulturarv som delvis inte är så känt och värderat. Miljöer som

Femörefortet, Gamla Oxelösund, bebyggelsemiljön vid Stjärnholm och skärgårdens kulturmiljöer är välkända och uppskattade besöksmål och rekreativmiljöer som förtjänar att lyftas fram i en översiktsplan. Dit hör även det mer ”okända” kulturarv som internationellt sett börjar väcka uppmärksamhet och ökad turism, som industrimiljöer och modernismens miljöer. Redan nu kommer turister till Oxelösund i huvudsak för att uppleva den spännande stålverksmiljön. Ur kulturmiljösynpunkt är Oxelösunds centrum unikt genom den särpräglade modernistiska stadsbildningen, enhetligt gestaltad med en tydlig övergripande tanke. Andra miljöer som Frösängs kapell och Oxelösunds kyrkogård är dolda pärlor och potentiella besöksmål.

Svar: Kommunen har med hjälp av Sörmlands museum tagit fram en kulturhistorisk områdesbeskrivning. Detta dokument beskriver Oxelösunds områden ur ett kulturhistoriskt perspektiv och föreslår riktlinjer. Dokumentet ska användas som ett vägledande dokument i framtida arbete. Dokumentet finns att tillgå på kommunens hemsida under ”Bygga, bo och miljö”.

Det är angeläget att ett kulturmiljöprogram tas fram som beskriver hur kulturmiljöerna kan bevaras, användas och utvecklas. Kulturmiljöprogrammet bör ges en tydlig koppling till översiktsplanen och gärna antas politiskt. Länsstyrelsen delar hållbarhetsbedömningens slutsats att en övergripande inventering av kommunens kulturmiljöer är en förutsättning för att kunna fortsätta planeringen av förtätning av staden och utveckling av andra värdefulla kulturmiljöer.

Svar: En kulturhistorisk områdesbeskrivning har tagits fram. Denna har arbetats in i översiktsplanen.

En kulturhistorisk områdeskaraktisering över Oxelösunds kommun (Sörmlands museum, rapport 2017:1) har nyligen tagits fram. Denna tar på områdesnivå upp kommunens samtliga bebyggelsemiljöer utifrån kulturhistorisk synvinkel, med rekommendationer för ett bevarande av de kulturhistoriska aspekterna. Rapporten visar att det finns många sammanhängande kulturmiljöer såväl som enskilda värdefulla objekt från olika tidsepoker i kommunen. Rapporten bör utgöra underlag för det fortsatta arbetet med översiktsplanen och göras tillgänglig tillsammans med övrigt underlagsmaterial.

Svar: Den kulturhistoriska områdesbeskrivningen har arbetats in i översiktsplanen.

Översiktsplanen bör beskriva hur kulturmiljöerna kan bevaras, användas och utvecklas. En beskrivning av kulturmiljöerna saknas i översiktsplanens strategidel, både som del av vision och mål och som eget avsnitt.

Översiktsplanen ska fungera vägledande för senare beslut enligt plan- och bygglagen och miljöbalken. Därför behövs målsättningar, strategier och riktlinjer för kulturmiljön. Framförallt i områden som inte omfattas av detaljplan behövs riktlinjer för hur ny bebyggelse ska anpassas till befintliga kulturmiljöer.

Svar: Översiktsplanen har kompletterats med ställningstaganden och övergripande

riktlinjer för Oxelösunds kulturmiljö samt bilaga med områdesspecifika riktlinjer.

Översiktsplanen bör också redovisa hur kulturmiljöerna påverkas av föreslagna förändringar och hur de ska skyddas mot skada. De riktlinjer för kulturmiljövärden som anges i strategidokumentet bör utvecklas utifrån ett bredare perspektiv som ringar in den mångfacetterade kulturmiljön bättre. Konsekvenser av ställningstaganden när det gäller riktlinjer för mark- och vattenanvändningen och avvägningar mellan motstående ställningstaganden/intressen framgår inte tydligt.

Svar: Översiktsplanen hanterar Oxelösunds kulturmiljö på en övergripande nivå. Tillsammans med tillhörande bilaga med områdesspecifika riktlinjer blir detta ett underlag till kommande utveckling. Utvecklingen ska föregås av detaljplan eller förtätningsplan vilka hanterar kulturmiljön mer specifikt.

Byggnadsminnen

I kommunen finns ett statligt byggnadsminne, Hävrings båk, skyddat enligt förordning om statliga byggnadsminnen och ett s.k. enskilt byggnadsminne, Gamla vattentornet, skyddat genom 3 kap. kulturmiljölagen. Länsstyrelsen har i en ny strategi för byggnadsminnen konstaterat att bebyggelse vid kusterna och i skärgården, bostadsbebyggelse i städer och tätorter, i synnerhet från efterkrigstiden, modernismen och miljonprogrammet m.fl. hör till de bebyggelsekategorier som bör prioriteras som byggnadsminnen i framtiden.

Svar: Kommunen beaktar detta i kommande arbete kring kulturmiljöer.

Kyrkliga kulturminnen

I kommunen finns tre kyrkliga kulturminnen, Stjärnholms kyrka, Sankt Botvids kyrka (ritad av arkitekt Rolf Bergh), Frösängs kapell med Oxelösunds kyrkogård (ritad av arkitekt Gunnar Asplund), skyddade genom 4 kap. kulturmiljölagen. Dessa miljöer bör lyftas fram i översiktsplanen så att de kan användas som en resurs i planeringen.

Svar: Dokumentet benämner dessa tre kyrkliga kulturminnen.

Fritidshus och fritidsområden

Fritidshus och sportstugor från 1900-talets första hälft är en intressant byggnadskategori som har börjat uppmärksammas och värderas på senare tid. Ombyggnad av dessa till permanentboende kan innebära förlust av kulturhistoriska värden om inte förändringarna görs på ett varsamt och genomtänkt sätt.

Svar: Kommunen beaktar detta i kommande arbete kring kulturmiljöer.

Attefallshus

Bygglövsbefrielsen för attefallshus gäller inte inom bebyggelseområden som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. Det är byggnadens eller bebyggelseområdet värden som avgör om ett visst objekt är särskilt värdefullt. Översiktsplanen bör redovisa kommunens bedömning av vilka områden detta gäller. Mer information om regelverket kring attefallshus finns på Boverkets webbplats. Länsstyrelsen påpekar att prövning enligt kulturmiljölagen gäller för attefallshus om de ska uppföras inom fornlämning eller fornlämningsområde.

Svar: Kommunen har inte tagit ställning till detta i översiktsplanen.

Fornlämningar

De nationella målen för kulturmiljöarbetet ska vara vägledande för kulturmiljöarbetet på regional och kommunal nivå. Därför är det viktigt att översiktsplanen innehåller tydliga ställningstaganden gällande forn- och kulturlämningar. Hur ser kommunen på bevarande och utvecklingsmöjligheter? Hur minimeras risken för att forn- och kulturlämningar skadas i samband med exploatering eller att områden med fornlämningar marginaliseras och lämnas som "mellanrum" i planområdena? Planprocesserna vinner på att forn- och kulturlämningarna uppmärksammas och hanteras tidigt i planeringen. Att oreflekterat bevara lämningarna kan leda till att kulturmiljöerna ligger kvar som "öar" utan sammanhang som förtydligar deras värden. Enligt 2 kap 2 § KML hör det till alla fornlämningar ett s.k. fornlämningsområde som utgör det område på marken eller sjöbotten som behövs för att bevara fornlämningen och ge den ett tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse. Fornlämningsområdets storlek avgörs från fall till fall. I planeringen bör man eftersträva synergieffekter mellan, natur och friluftsvärden och kulturmiljöer.

Svar: Fornlämningar hanteras övergripande i översiktsplanen. Bevarande av fornlämningar hanteras vid framtagande av detaljplan eller förtätningsplan.

Länsstyrelsen förordar att arkeologiska utredningar enligt 2 kap 11§ KML genomförs tidigt i planeringsprocessen vid exploatering av större markområden. Utredningen klargör om tidigare okända fornlämningar kommer att beröras och innebär en betydande minskning av risken för att fornlämningar upptäcks i ett sent skede när plan- och byggprocessen avancerat till ett genomförande. Även redan bebyggda områden som ska förtätas eller där byggrätterna ska utökas kan det bli aktuellt med arkeologiska utredningar, men i sådana områden görs utredningsgrävning endast i obebyggd mark, d.v.s. inte inom befintlig tomtmark.

Svar: Kommunen beaktar detta i kommande utvecklingsarbete.

Förändringarna i Kulturmiljölagen (KML) från 2014 bör redovisas; ändringarna innebär att varaktigt övergivna lämningar som kan antas vara äldre än 1850 utgör fornlämning. Ett förtydligande gällande Riksantikvarieämbetets Fornsök och Fastighetskartan bör därför läggas till. Den ändrade antikvariska bedömningen för en rad övriga kulturhistoriska lämningar (kommunen har 148 lämningar) har ännu inte förts in varför man särskilt bör uppmärksamma de objekt som har rödmarkerad text i Riksantikvarieämbetets Fornsök: "Viktig information! Antikvarisk bedömning kan vara inaktuell p.g.a. den nya kulturmiljölagen".

Följande rättelser behöver göras i planhandlingarna:

- I hållbarhetsbedömningen 7.2.4 ändras lagens namn till Kulturmiljölagen
- I översiktsplanens karta redovisas forn- och kulturlämningar som "fornminnen". Fornminne är den övergripande benämningen på fornlämningar och fornfynd och bör ersättas med forn- och kulturlämningar.
- Det finns ingen formell skillnad mellan objekt som är inlagda som punkter, linjer och ytor i Riksantikvarieämbetets Fornsök (fmis). I legenden bör de tre symbolerna alla kunna stå för forn- och

kulturlämningar.

- **Uttrycket "gränsbestämt" bör undvikas då det i lagens mening syftar på att gränsbestämda fornlämningsområden dvs det område som krävs för att bevara lämningen och ge den tillräckligt med utrymme med hänsyn till dess art och betydelse.**

Svar: Dokumentet är kompletterat med ovannämnda synpunkter.

God livsmiljö från social synpunkt

Det saknas ett tydligt jämställdhetsperspektiv. En könsuppdelad statistik är en bra utgångspunkt för att belysa förutsättningar och behov för flickor och pojkar samt kvinnor och män. I Boverkets rapport "Att bygga för en ökad jämställdhet-exempelsamling om jämställdhet i den byggda miljön" (2015:23) som kan utgöra inspiration kring hur en kommun kan planera och bygga för ökad jämställdhet. Likaså saknas en analys av förslagets konsekvenser för tillgängligheten för olika gruppers förutsättningar och behov, t.ex. för funktionsnedsatta.

Svar: Översiktsplanen är kompletterad med ställningstaganden kring jämställd samhällsplanering. Översiktsplanen hanterar delvis tillgänglighet, såsom tillgänglighet till kollektivtrafik och gång- och cykelvägar. Dock hanteras inte tillgänglighet som ett specifikt ämnesområde i dokumentet.

Civilt försvar och stora samhällsstörningar

Samhället kan komma att påverkas av samhällsstörningar i olika former. För att kunna

hantera dem på ett för medborgaren bra sätt är det av vikt att man beaktar det i översiktsplaneringen. Det kan röra sig om människors möjligheter till evakuering, värmestugor, uppsamlingsplatser, eller annat som kan behövas vid en kris. I kommunens beredskapsplan bör även platser för ledning, mat- och vattendistribution och liknande identifieras. Om möjligt kan dessa med fördel också redovisas i översiktsplanen, och därmed visa hur kommunen tar hänsyn till och samordnar översiktsplanen med relevanta regionala och nationella mål.

Svar: Översiktsplanen hanterar utveckling intill riskobjekt och farligt gods. Övrigt arbete med civilt försvar och stora samhällsstörningar sker i samarbete med räddningstjänsten.

Hållbarhetsbedömning

Demografi

I hållbarhetsbedömningen behandlas såväl sociala förutsättningar i kommunen som en bedömning av sociala aspekter fram till 2030. Där redovisas och analyseras både den demografiska utvecklingen och dess konsekvenser samt flera viktiga delar av en social hållbarhet; folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter, integration och diskriminering. Det är av största vikt att dessa aspekter får genomslag i översiktsplanen.

Svar: Dessa aspekter har mer eller mindre integrerats i översiktsplanen. Delvis som övergripande parametrar och dels genom ställningstaganden och riktlinjer under rubriken "Oxelösunds invånare".

Kulturmiljö

Avsnittet 7.2.4 Kulturmiljö beskriver kommunens kulturmiljöer på ett sparsmakat och ofullständigt sätt och bör utvecklas. Se ovan om Oxelösunds kulturmiljöer. Vid förtätning av Oxelösunds centrumdelar bör en konsekvensanalys göras av förändringens påverkan på kulturmiljön. Ur kulturmiljösynpunkt är Oxelösunds

centrum unikt genom den särpräglade modernistiska stadsbildningen, enhetligt gestaltad med en tydlig övergripande tanke. Även vid utveckling av Vivestaområdet bör en konsekvens-analys göras av förändringens påverkan på kulturmiljön. Det är av vikt att avvägningar och riktlinjer rörande kulturmiljön i dessa områden framgår av översiktsplanen, både i text och på karta. Den kanske mest framträdande kulturmiljön i kommunen och som innehåller den största koncentrationen av äldre bebyggelse är Stjärnholmsområdet. Av avsnittet framgår att översiktsplanen har för avsikt att bevara området kring Stjärnholm med dess unika slottsområde som grönområde. Detta ställningstagande bör framgå även av strategidokumentet och utvecklingsstrategin/kartan. Områdets höga kulturhistoriska värden bör inventeras och värderas. En detaljplan bör tas fram som ger skydd åt dessa värden. Etablering av industri i anslutning till Stjärnholm enligt översiktsplanen riskerar att medföra negativ påverkan på den sammanhållna bebyggelsemiljön kring slottet. I dag finns här åkermark som brukas av gården Stjärnholm. Med hänsyn till den värdefulla kulturmiljön i närheten bedömer Länsstyrelsen att det är olämpligt att tillåta verksamheter här. Kopplingen mellan gården och åkermarken och de långa utblickarna från och mot Stjärnholmsområdet är viktiga att bevara och utgör en stor del av det miljöskapande värdet.

Hållbarhetsbedömningen pekar på att kunskapsunderlag rörande kulturmiljön i hög grad saknas. Därför bör slutsatserna i den kulturhistoriska områdeskaraktiseringen (Sörmlands museum rapport 2017:1) arbetas in i översiktsplanen. Översiktsplanen brister i resonemang och redovisning av kulturmiljöer. Länsstyrelsen kan därför inte ställa sig bakom hållbarhetsbedömningens slutsats att översiktsplanen förväntas medföra stora positiva konsekvenser för kulturmiljön i kommunen.

Svar: samtliga synpunkter kring hållbarhetsbedömningen har setts över och kompletterats i arbetet med att revidera dokumentet.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Saknar information om byggnads- och fornminnen. De finns utmärkta på karta men beskrivs inte.

Svar: Information kring specifika byggnads- och fornminnen finns att tillgå på Riksantikvarieämbetets hemsida under funktionen "Fornsök".

KFF framhåller också kulturens vikt för folkhälsa och vid val av bostadsort. I planen saknar förvaltningen kultur och estetik som ett bidrag till att göra Oxelösund tryggt och attraktivt, till exempel hur offentliga miljöer gestaltas. När ett bostadsområde, torg eller annat fysiskt område ska omgestaltas är Cultural planning en bra metod att integrera de kulturella aspekterna i utformningen och bygger på medborgarnas delaktighet.

Svar: Dokumentet är kompletterat med kultur som förutsättning för folkhälsa och attraktivitet. Vad gäller Cultural planning är det en fråga i detaljplaneskedet.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, Bygglovsenheten

Ställer sig bakom flera av de punkter som MSF Miljö framför. MSF Bygg framför därutöver att flera av de verksamhetsetableringar som föreslås strider mot

miljömålet Rikt odlingslandskap då de föreslås på åkermark. lanspråkstagande av åkermark för industriändamål är en irreversibel åtgärd.

Svar: Kommunen har bedömt att en etablering av verksamhetsområde, som leder till fler arbetstillfällen, är av högre intresse än bevarande av odlingsmark. Kommunen är medveten om att Bygg- och miljöheter inte delar denna uppfattning.

MSF Bygg anser att bebyggelseutveckling i första hand ska förläggas till befintliga områden. Flera områden långt från kommuner och service är föreslagna i kartan.

Svar: Åtgärdat i Dokument. Dock finns det några områden där kommunen bedömer att avstånden till service och kommunikation inte påverkar negativt.

Riktlinjer för byggnadsytor i områden utan detaljplan behövs.

Svar: Riktlinjer för byggnadsytor i områden utanför detaljplan arbetas för tillfället fram. Dessa riktlinjer är dock inte färdiga i detta skede och är därför inte inkluderade i dokumentet.

MSF Bygg saknar kultur- och värdefulla byggnadsmiljöer i kartmaterialet, exempelvis Stjärnholm, Stenviksvägen och Gamla Oxelösund. Likväl som att man redovisar naturvärden bör kulturmiljövärden redovisas.

Svar: Dokumentet är kompletterat med viktiga kulturmiljöer. Se rubriken "Kulturmiljö" samt områdesanvändningskartan under ställningstaganden.

Ur ett landskapsbildsperspektiv är det olämpligt att förlägga verksamhetsområde vid entrén till Oxelösund. Den åkermark som finns runt Stjärnholm är en viktig del av kulturmiljön.

Svar: Mesta av åkermarken runt Stjärnholm gör inte anspråk på användningen. Dock en del som kommunen anser lämplig att UNDERSÖKA för industriområde.

MSF Bygg anser att det är olämpligt att specificera en gräns för största antal fastigheter där nybyggnation kan prövas utan detaljplan. Det behöver bedömas från fall till fall.

Svar: Stycket med gräns för största antal fastigheter som kan styckas utan detaljplan är borttagen ur översiktsplanen.

Dokumentet behöver kompletteras med en text om hur den framtida utvecklingen av staden ska samspela med befintliga kulturhistoriska värden.

Svar: Dokumentet är kompletterat med hur framtida utveckling ska samspela med kulturhistoriska värden. Läs mer under rubriken kulturhistoria med tillhörande bilaga samt se områdesanvändningskartan med tillhörande information.

Det behöver framgå att inventeringen som Sörmlands museum utfört ska vara en bilaga till översiktsplanen samt att värden som utpekats ska vara vägledande vid planläggning och bygglov.

Svar: Dokumentet är kompletterat med bilaga med områdesspecifika bestämmelser för kulturmiljön. Bilagan samt inventeringen används som ett vägledande underlag i framtida utvecklingsarbete.